

Wijsgerige antropologie (A000432)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)	Nederlands	Gent	werkcollege hoorcollege
----------------	------------	------	----------------------------

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Lannoy, Annelies	LW01	Verantwoordelijk lesgever
Vervisch, Thomas	LW01	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	5	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Bachelor of Science in de politieke wetenschappen	5	A
Bachelor of Science in de sociologie	5	A
Keuzepakket Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Wijsgerige antropologie, mensbeelden, comparatieve filosofie, wereldfilosofie, menselijke subjectiviteit, persoonsbegrip, mens-natuur relaties, zingeving.

Situering

Deze cursus biedt een grondige inleiding tot de wijsgerige antropologie vanuit een globaal en comparatief perspectief. Zowel klassieke als hedendaagse filosofische theorieën over de menselijke natuur komen hierbij aan bod. Daarnaast maakt de cursus studenten vertrouwd met het kritisch toepassen van comparatieve methodologie binnen de filosofie.

Inhoud

Het uitgangspunt van deze cursus is de vaststelling dat de filosofische reflectie op wat het betekent mens te zijn, wereldwijd wordt bedreven, maar zich niet laat reduceren tot één kernvraag of een uniform begrippenapparaat. Deze cursus onderzoekt hoe uiteenlopende denktradities—ingebed in specifieke historische en culturele contexten—eigen filosofische probleemstellingen, categorieën en argumentaties ontwikkelen rond ruim opgevatte thema's zoals de natuur van de mens, de plaats van de mens in de wereld en de mogelijke bestemmingen van de mens.

Het eerste deel van de cursus bestaat uit interactieve hoorcolleges. Eerst bespreken we methodologische richtlijnen voor comparatief filosofisch onderzoek; vervolgens bieden we een beknopt historisch overzicht van centrale vraagstukken, begrippen en posities in de westerse traditie. Het tweede deel bestaat uit werkcolleges waarin we aan de hand van geselecteerde tekstfragmenten kennis maken met denkers uit verschillende filosofische culturen (bv. Frans existentialisme, Arabische filosofie, of Chinees taoïsme). De nadruk ligt hierbij op conceptuele helderheid (definiëring en afbakening van kernbegrippen), de identificatie van de onderliggende filosofische aannames, en het verantwoord vergelijkend redeneren. Zo worden zowel convergenties als onherleidbare verschillen zichtbaar, en wordt duidelijk hoe verschillende denkkaders normatieve

en existentiële implicaties genereren voor de wijze waarop wij onszelf—als individuen én als soort—kunnen verstaan. Aan de hand van de geselecteerde denkers en teksten verkennen we een breed gamma van thema's binnen de wijsgerige antropologie, zoals onder meer de aard van menselijke subjectiviteit, de verhouding tussen *lichaam* en *geest*, de relatie mens–natuur, en (on-)gelijkheid, waarbij de precieze concepten, de afbakening en het belang van de debatten per filosofische context kunnen verschuiven. Tijdens de werkcolleges bereiden de studenten de geselecteerde tekstfragmenten zelfstandig voor aan de hand van begeleidende leesvragen en regelmatige voorbereidende opdrachten.

Begincompetenties

Geen begincompetenties vereist.

Eindcompetenties

- 1 Kritisch inzicht hebben in historische en hedendaagse mensbeelden uit de wereldfilosofie en in hun onderliggende filosofische fundamenten.
- 2 De geziene denkers en debatten binnen het domein van de filosofische antropologie situeren in hun eigen cultuurhistorische en filosofische context.
- 3 Centrale concepten uit de wijsgerige antropologie definiëren en kritisch hanteren, met aandacht voor hun historische ontwikkeling en toepassingsproblemen bij globaal gebruik.
- 4 De wijsgerig-antropologische vragen, probleemstellingen, begrippen en argumenten identificeren in primaire teksten (in vertaling) uit de geziene filosofische tradities.
- 5 De concepten, vraagstukken en standpunten van de geziene buiten-westerse en westerse denkers vergelijken op basis van kritische analyse van primaire tekst (in vertaling).
- 6 Een reflexieve houding ontwikkelen ten opzichte van de eigen hermeneutische positie bij het bestuderen van buiten-westerse denktradities.
- 7 De sterktes en tekortkomingen van specifieke filosofisch-antropologische theorieën schriftelijk beargumenteren met gebruik van passende terminologie.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Syllabus

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: De powerpoints, de syllabus met capita selecta uit toonaangevende handboeken en de geselecteerde tekstfragmenten worden op Ufora ter beschikking gesteld. Ook de opdrachten ter voorbereiding van de werkcolleges worden tijdig via Ufora gedeeld.

Type: Slides

Naam: Powerpoints

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Door docent of praktijkassistent (op afspraak).

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen met open vragen en met de analyse van een ongezien tekstfragment.

Werkstuk: een korte schriftelijke opdracht in de les (direct indienen zonder mogelijkheid van gebruik GAI-tools).

Participatie: ter voorbereiding van de werkcolleges krijgen de studenten regelmatig korte opdrachten die zij indienen vooraf (bv. posten van een discussievraag; schriftelijk beantwoorden van een begeleidende leesvraag).

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie: werkstuk met mondelinge toelichting

Eindscoreberekening

Schriftelijk examen: 80%

Werkstuk: 10%

Participatie: 10%

Wanneer men niet geslaagd is voor de evaluatie van beide onderdelen (periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie) kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt. Om te slagen voor de niet-periodegebonden evaluatie dient men deel te nemen aan alle onderdelen en een totale score van minimum 10/20 te halen.

In de tweede zitting legt men enkel de evaluatieonderdelen (periodegebonden en/of niet-periodegebonden) af waarvoor men niet geslaagd was in de eerste zitting. Voor de geslaagde onderdelen behoudt men de behaalde score uit de eerste zitting.

In de tweede zitting wordt de niet-periodegebonden evaluatie vervangen door een korte schrijfofdracht (on campus, zonder gebruik van GAI-tools) met een mondelinge verdediging.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid voor bepaalde onderdelen.
- 2 Mogelijkheid tot mondeling examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens kantooruren

Extra informatie:

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>